

2365

רשמה א.ב.

פרוטוקול מספר 10/ג' -
מישיבת הוועדה לענייני פנים
שהתקיימה ביום ג', כ"ב בטבת תשי"ח - 14.1.58
בשעה 09.00

משתתפים:

- י. ריפתין - יו"ר
- ד. בר-רב-האי
- י. גרינברג
- ד. הכהן
- י. כהן
- ש. פרלשטיין
- י. שופמן
- ש. שורש

מזמנים:

- מר סילברסטון - משרד הפנים
- מר אברזי - משרד הפנים
- מר גלס - משרד המשפטים

סדר-היום:

חוק הרשויות המקומיות (הקניית רכוש ציבורי) (המסד).

היו"ר י. ריפתין:

אני פותח את הישיבה.

לפני שנעבור לסי' ב' צוני להודיע שראש עיריית ירושלים הביע מסאלה שחברי הוועדה ייפגשו עם חברי מועצת עיריית ירושלים. ייתכן אפוא שבאחד הימים בסבוע הבא נקיים פגישה כזאת.

מר גלס:

לאור הבעיות החדשות שנתעוררו בישיבה הקודמת בקשר לסעיפים 1-3, התקיים במשרד הפנים דיון נוסף ונוסחו אי-אלו הצעות, אך טרם הוחלט סופית. ייתכן שיט צורך בהוראות טרחיקות-לכת, בייחוד בנוגע לאפשרויות של הברחה. הכנת החוק הזה במטכה ששה חדשים, וזה זמן רב כבר יודעים אנשים מה עומד להתרחש בטח זה. כדאי אפוא לשקול את הסומנט הזה ולהביא בחשבון שע"י הויכוח הציבורי הממושך היתה הזדמנות לאנשים להוציא נכסים מסויימים מתחום הפעלת החוק הזה. קרוב לוודאי שבניסוח החדש של החוק יהיה צמצום-טה בסעיפים 1-4, אבל לעומת זאת יש, למשל, בעיה של מסכנתא, כפי שהעירו כאן.

י. גרינברג:

בסעיף 3 אני מציע לכתוב "המסמכים לצרכי צדקה" במקום "ההוקדסו לצרכי צדקה". כי כיצד אפשר לזעזע מה הוקדסו וכיצד הוקדס נכס כלשהו לצרכי צדקה?

מר גלס:

אני מתנגד להצעה זו. החוק הקיים מאפשר לאדם לקבל את ההצהרה הדרושה האומרת שבכס המסמט לצדקה צדקה אמנם הוקדס למטרה זו. בפקודת ההקדסים לצרכי צדקה יש הוראה המאפשרת למעוניינים לפנות לביהמ"ס ולקבל הצהרה כזאת. הצהרה זו תסמט כעין שטר-הקדשה. נוסף לכך, יש להבדיל בין מוסדות שהוקדסו לצרכי צדקה ובין מוסדות המסמטים לצרכי דת. אין חובת ההוכחה של הקדשת מוסד כזה חלה אפוא על בתי-כנסת. אם לא צריך יהיה להוכיח שהבית אמנם הוקדס לטמט כבית-כנסת אלא שהוא מסמט בתור שכזה. אם נכתוב לגבי כל מוסד צדקה "המסמט" במקום "ההוקדס", ירוקן הדבר את כל החוק מתכנו.

י. יסעיהו:

בישיבה הקודמת סאלתי בדבר האבחנה בין נכסי המסמסים לצרכי צדקה ובין אלה המסמסים לצרכי מעד. נוסף לכך, צריך להבהיר מה נקרא כיום "הקדס". אם כלל המוסד הוא הקדס - צריך לדעת מי אחראי בעדו. או אולי יש הבחנה בין מוסד שהיה בתחילתו הקדס ועכשיו יש מי שמסלם. הייתי מבקש הבהרה בענין זה.

4. סופמן:

למה הכוונה ב"מוסדות דתיים"? לי נראה שדוקא מוסדות דת צריכים להיות מסותפים לכל תוסבי המקום ולא מיוחדים לקבוצה של אנשים במקום. דוקא בית-כנסת הוא מקום המיועד לכל התוסבים, ולא צריך להרחיב במדינה את שיטת ה"קלייזליך" בעניינים דתיים. הובטח לנו בסעתו ע"י השר חומר בענין זה, כדי שנדע פחות או יותר באילו נכסים מדובר בחוק ההקניה, אבל עד כה לא קיבלנו אותו.

מר אברזי:

במסדרנו יש חומר על סוגים שונים של רכוש, ולאחר שהסר יענין בו - נביא זאת לכאן.

היו"ר י. ריפתין:

לדבריו של ה"כ סופמן: אין זה עניינו של החוק הזה לחייב את אזרחי מדינת-ישראל להתפלל, או להתפלל בצורה מסוימת. אני מפקפק בכלל אם צריך היה להכניס את המונח "סירות דתיים" לחוק הזה. כי הכוונה בחוק היא לסירות מוניציפליים כלליים, בעוד שבית-כנסת מיועד רק לחלק של האוכלוסייה. ואם אין בית-כנסת סירות מוניציפלי כללי - אינני יודע אם צריך היה לציין במפורס שהוא מוצא בכלל החוק, כיוון שהחוק מיועד לסירות מוניציפליים כלליים.

ד. בר-רב-האי:

היו"ר בעצמו אמר "מפקפק", ולא אמר שהוא בטוח. מכאן שהטעיה הזו הכרחי כדי למנוע כל ספק מסוג זה שהביע היו"ר. יכול להיות שוועד מוסבה כלשהו בנה בית-כנסת במקום. החוק הזה בא לומר במפורס שאת בית-הכנסת הזה אי-אפשר יהיה להקנות.

לשאלתו של ה"כ יסעיהו: הניסוח של "הוקדשו" יכול

לעורר אצל המספטנים אסוציאציות עם ההקדסים, עם הווקף. מסום כך כדאי אולי לכתוב "נועדו" במקום "הוקדשו". אשר לדבריו של היו"ר על מוסדות דת וסירות מוניציפליים - לדידי הסועצה הדתית בכל ישוב היא אחד המוסדות הטוניציפליים.

לגבי סירות דתיים אבן-הבחון היא שימוש למעשה.

לגבי צרכי צדקה, צריכה להיות הקדשה מיוחדת. יוצא שאם אדם הקדיש בנין לצרכי בית-יתומים, למשל, העיריה אינה יכולה לשנות את המטרה, וכאן האבחנה בין מקום שהוקדש להיות בית-יתומים ובין מקום המסמס כבית-יתומים בפועל יכולה לסבך מאד.

מר סילברסטון:

נדמה לי שיש כאן אי-הבנות לגבי מטרת החוק. האבחנה הבסיסית לפי חוק זה לגבי סירות מסויימים היא: האם הסיירות נועד לכלל הציבור באותה דשות מקומית או לא. אבל אין זה מוסר בכל רבות או כל סירות שנועד לכלל הציבור הוא סירות מוניציפלי. הוא יכול להיות סירות מוניציפלי, ממלכתי או כללי הניתן ע"י סקטור מסויימים, מפילו בצורה מסחרית. מבחינה זו הייתי נוטה להצטרף לשאלתו של היו"ר אם יש צורך בכלל להוציא במפורס מכלל החוק את הסיירות הדתיים. בי יחד עם זאת זהו אטום סירות כללי, אבל לאו דוקא סירות מוניציפלי. אבל דא עקא, אין הגדרה קבועה מהו סירות מוניציפלי. בכל מדינה יש לכך קונספציות שונות. מסום כך אי-אפשר לומר: אין הכוונה לסירות זה מסום שאין אנו רואים אותו כסירות מוניציפלי. על-מנת להסיר ספק, אפוא, אין טבוס סכך אלא לומר במפורס בחוק למה בדיוק הכוונה.

יש גם להביא בחשבון שבסנים האחרונות הורחבה

מסגרת הסיירות שרשות מקומית רשאית לתת. במקרים מסויימים אף הורשו רשויות מקומיות "להתחרות" במקטורים אחרים. אם מועצה אזורית כלשהי מקימה, למשל, מאפיה קולקטיבית, אין זאת אומרת שמאפיה באופן שהותי היא סירות מוניציפלי, אלא שאותה רשות מקומית הורשתה ע"י החוק לקיים מאפיה. לא כל מה שרשות מקומית רשאית לעשות הוא אפוא סירות מוניציפלי.

מר גלס:

אינני חושב שטעיה 3 בא רק כדי להסיר ספק, אלא הוא הכרחי לאור ההוראות שבפסקות הטובות של טעיה 2, לאו דוקא אלו הסדברות על סירות מוניציפלי כמו טעיה 2(א)(1). יש גם נכסים המוזכרים בטעיה 2(א)(4) שאינם נכסי הוועד וטבתם המבחנים אינם דוקא הסיירות המוניציפלי אלא הסיירות לטובת הכלל. נראה לי אפוא שאלמלא

סר גלס:

ההוראה שבטעיף 3 אפשר היה לתפוש את הנכסים הללו לפי טעיף 2(א)(4).

אני חולק על דעתו של ח"כ בר-רב-האי בנוגע לסלה "הוקדס". סוקדס לצרכי צדקה יכול נכס להיות בשלוש צורות:

(א) הקדס מטס, לפי החוק הדתי כפי שהוכר עפ"י חוק המדינה;

(ב) הקדס חילוני, כפי שהוגדר בפקודת ההקדסים לצרכי צדקה. כאן אמנם קיימת נקודה נוספת: הנהגת נאמן להקדמות כאלה והסדר המאפשר, אם האדם רוצה בכך, שהנהלת ההקדס תהיה בידי ציבוריות. הקדס פרטי יכול להיווצר או ע"י צוואה או ע"י מסך בכתב או ע"י מסירת הרכוש שיסמס כהקדס לידי הנאמן;

(ג) אם למעשה מוחזקים נכסים לצרכי צדקה אך אין להוכיח ע"י מסך בוודאות כי הדבר כך, יכול כל צד מעוניין - בין אם זה הנאמן בפועל או אחד הנהנים מן ההקדס - לפנות לביהמ"ס ולקבל הצהרה בצורה של פס"ד, המגדירה את ההקדס, סטרוטיו וטכניקות הנאמנים, ואז רואים זאת כאילו הוקדס הנכס לצרכי צדקה. לי נראה שכדי לסבוע סכטוכי-יתר וסלא להרחיב את הענין על הנכסים הטסטטים למעשה לצרכי צדקה טבלי שהאנשים יוכלו להוכיח שאמנם היתה ההקדסה לצרכי צדקה מטס - רצוי לכתוב "שהוקדס". אז יוכלו האנשים לפנות בכל מקרה לביהמ"ס ולבקש הצהרה.

אשר להגדרה של "צרכי צדקה" - הטוסג הזה הוא רחב מאוד. בטעיף 2 לפקודת ההקדמות לצרכי צדקה נאמר שצדקה כוללת: "עזרה לעניים, קידום חינוך וטדע, קידום הדת וקיום מנהגי דת, וצרכים אחרים לטובת האנושות". הטלים האחרונות פראות מה רחב הטוסג של "צדקה" לפי החקיקה שלנו. אמנם גם צרכי דת נכללים בצרכי צדקה, אבל לגבי צרכי דת יש הקלה סלא צריך להוכיח את ההקדסה אלא דק את הסיטוס למעשה. לגבי ההגדרה הרחבה של צרכי צדקה בכלל, רצוי לכתוב "שהוקדסו" ולא "הטסטטי".

היו"ר י. ריפתין: כפי שסוכס ביטיבה הקודמת, עוד בחזור לסאלה זו לאחר סנקבל את הנוסח החדס בטעיפים 1,2,3, כפי שהובטח לנו ע"י הסר.

טעיף 4
=====

(קורא את הטעיף).

היו"ר י. ריפתין:

לסמ מה נכתבו הטלים "סאיננה זכות ציבורית"? מדוע להגביל כאן את סר הפנים ולא להשאיר

פ. פרלסטטיין:

בידו את הסיקול הסלא?

טנית, לאחר הטלים "תסורת כל זכות", אני מפיע להוסיף: "או כל טובת הנאה".

ד. בר-רב-האי:

מן הניסוח הנוכחי טסטפע כי סר הפנים אינו רסאי לקבוע פיצויים בעד הקניית רכוס ציבורי. ואני שואל: מה זה "רכוס ציבורי"? חסרה לכך כל הגדרה בחוק. החוק מגדיר מה זה "מטרה ציבורית", אבל לא מהו רכוס ציבורי.

נראה לי כי החלק הסני של הטעיף מיותר. אם נאמר ססר הפנים רסאי לחייב - הוא רסאי גם שלא לחייב, ואין צורך לומר זאת בטפורט בחוק.

ו. סורט:

גם לי נראה שצריך לנסח את הטעיף בצורה פטוסה יותר. אם יש הסכס בין סני אצדתי בנוגע להקניית רכוס כלסו - אין בכך בעיות, ודרוס רק איסורו הפורמלי של הסר כדי סלא יהיו קנוניות וכדוסה. אין כאן סאלה של הגבלת זכות ציבורית. הבעיה טתעורת במקרים סאין לגביהם הטכטה בין הצדדים. וכאן לא נראית לי ההגבלה של "סאינה זכות ציבורית". עצם האיסור של הסר טעיד על מטרת ההקניה, ונוסף לכך יש עוד אפשרות של ערעור בפני ביהמ"ס. קטה גם להגביר בדיוק מהי "זכות ציבורית". האט באר של קואו פרטיב היא זכות ציבורית? לא כדתי אטוא סנסתבך במקרים טעיף אלו.

ד. טורס:

לאור שלוש הסלבים שישנם: המועצה המקומית, טר הפנים ובית-המספט - אני מציע לפסט את הסעיף כדי שלא להסתכן, ולא להכניס הגבלות לגבי סמכותו של הטר, ואני מציע אפוא למחוק את הסלים "סאינה זכות ציבורית".

ז. הכהן:

אניני שלם עם הסעיף הזה. יש רכוש שהוא רכוש ציבורי אבל אניני זכות ציבורית. הזכות הציבורית היא, למשל, אספקת מים. אבל אספקת מים איננה רכוש ציבורי אלא רכוש של קואופרטיב. זהו הבדל עצריך למצוא את ביטוי בחוק.

אשר לפיצויים - אני בכלל בגד מתן פיצויים במקרים כאלה. אבל הרי ברור שלא יפקיעו רכוש כזה מבלי שיתנו עבורו פיצויים, ולכן צריך שהגדרות בחוק יהיו מדויקות. למשל: מוסלי בחיפה, טר הפנים יוכל להחליט שהיתה לו הכנסה רבה מעסקי המים במסך כל הסנים ולא מגיעים לו אפוא פיצויים. אם כבר קובעים פיצויים - דבר שאני, כאמור, אניני שלם עפו - צריך לענות גם למקרים כאלה. רכוש המים הוא רכוש פרטי, אבל הזכות היא ציבורית. קנה-הסידה בחוק צריך אפוא להיות לא "זכות ציבורית" אלא "רכוש ציבורי".

י. שופמן:

כל ענין הפיצויים הוא ענין טובך. כי צריך להביא פה בחשבון גם צד שלישי שאינו צריך לסבול מביצוע החוק. למשל: אם מישהו נתן מסכמת על רכוש כזה שעתה באים להקנותו. צריך לתת לטר הנחיות מפורטות בחוק, ולא לוטר באופן-סתמי: פיצויים.

אשר לסלים "זכות ציבורית" - אין לנו שום ביטוח של זכות ציבורית. אי-אפשר לקבל את הצעת ה"כ טורס למחוק בפסטות את הסלים הללו. אילו היתה מתקבלת הצעת המקורית שהפרוצידורה כולה תחיל בביהמ"ש - הייתי מסכים למחיקת הסלים הללו. אבל לפי הנוסח שנתקבל צריכות ההנחיות להיות ברורות. אילו היינו מקבלים שביהמ"ש חייב לתת באופן אוטומטי צו לעכב את כל ההליכים במקרה של הגשת ערעור - אפשר היה להקל גם בהנחיות לטר הפנים. אבל כיוון שמאפשרים לביהמ"ש למסוך את המספט במסך סנים מבלי לעכב בינתיים את ביצוע ההקניה - חייבים לתת הנחיות ברורות ומדויקות ככל האפשר לטר הפנים, ולא להשאיר את הדבר לטיקול. דעתו של הטר. אני אפוא בעד הרחבת הסעיף ולא בעד צמצומו. צריך להגדיר בדיוק מהי זכות ציבורית, צריך לסטור על זכויות של צד שלישי, וגם להבהיר את בעיית הטאון של החברה שאת נכסיה מקנים.

הינר י. ריפתין:

ייתכן עצריך יהיה לנסח סעיף מיוחד לגבי כסה ק הבעיות שנתעוררו כאן, כטו הבעיה של צד שלישי. אנו מקווים שנקבל על כך הצעה מנוסחת מאת המטלה.

אשר לענין הפיצויים - אני מקבל את דעת החברים המבקשים למחוק את הסלים "סאינה זכות ציבורית". מטנט למראית-עין אפשר לחשוב שהדבר נותן סמכויות יתר לטר הפנים. למעשה נותנת מחיקת הסלים הללו גם לתובעים זכות תביעה. אם קובעים טראס שלגבי רכוש מסויים לא יינתנו פיצויים כיוון שהוא "זכות ציבורית" - מרחיבים ע"כ מאד את סמכויותיו של הטר.

טר טילברסטון:

לגבי הסלים "סאינה זכות ציבורית": הסדובר הוא על זכות ציבורית שנפגעה. מכין ברור שהכוונה איננה לרכוש ציבורי שרוצים להקנותו, אלא לזכות של מישהו, הקשורה באותו רכוש ציבורי ואשר יש לראותה כשהוה שיעבוד הרובץ עליו. למשל: מפעל המים של מוסלי, שהו זכר קודם. סעיף זה לא ימנע תשלום פיצויים לאדם זה. אם אותו מוסלי רכס את המפעל ממספר או עצירף כספים מסלו למפעל, יש לו זכות סאינה ציבורית באותו רכוש. ואם לא יאסרו לו פיצויים - זכותו-הוא נפגעה, לא הזכות הציבורית. או, למשל, במקרה של שיעבוד הנכס לצד שלישי. זוהי הזכות הבלתי-ציבורית שנפגעה אם אין מסלמים פיצויים, ייתכן שלא יזיקו לעצם הענין אם ימחקו את הסלים הללו, אבל ע"כ מוסיפים לסמכויותיו של הטר, מפני שאז יוכל לצוות שאפילו לא היתה כל זכות ציבורית שלא נפגעה - אפשר יהיה בכל זאת לשלם פיצויים, ואילו הפסקה הזאת מגבילה את אשר. הביטוח הנוכחי נותן זכויות נוספות לנפגעים.

סר טילברסטון:

אשר לסלים "או יקבע שאין על הרשות המקומית לסלם פיצויים..." - יש כאן אפשרות לסלוסה טצבים: (1) סטר הפנים יחייב את הרשות המקומית לסלם פיצויים; (2) שלא יאסר שום דבר ואז הרשות המקומית תוכל על דעתה היא לסלם, ואולי אף בניגוד לאינטרס הציבור; (3) שהסר יוכל לקבוע בטפורס שאסור לסלם פיצויים.

ד. בר-רב-האי: יש לזכור כי הסעיף הזה נוסף שטר הפנים רסאי לחייב את הרשות המקומית לסלם פיצויים, אבל אין הוא קובע את גובה הפיצויים. לדעתי צריך לתקן כאן.

אשר לענין הצד הסליסי - צריך למצוא לבעיה זו פתרון גם כדי לסטור על זכויות הצד הסליסי וגם כדי לסנוע היום אפשרות של קנוניות. במידה שהיה אפוא סיעבוד רסום עד לתאריך מסויים - נניח עד אוקטובר 1957 - הסיעבוד הזה צריך להיפדות ע"י הרשות המקומית המקבלת את הרכוס. עליכ אנו סומרים על הצד הסליסי וגם סמים טריז בפני אפשרויות של קנוניות לעתיד.

פר גלס: בסטרד הפנים, כפי שאסרתי, נתנו את דעתנו לבעיה זו של ההברחות, אבל נדסה לי סטרם נקבעה בנדון עמדה סופית.

אם הרשות המקומית באה לידי הסכס עם הבעלים בדבר הקניית רכוס כלסהו - אין אנו זקוקים להוראות הסיווחדות של החוק הזה. במקרה זה ילך הענין לפי ההוראות הכלליות של פקודת הטועצות המקומיות.

אשר לפיצויים - הכוונה היתה שטר הפנים יקבע לא רק את עצם ענין הפיצויים אלא גם את הסיעוד, וצריך יהיה במסגרת להוסיף זאת בחוק.

אני מסכים גם טצריך לפתח את בעיית הזכות הציבורית, אבל דבר זה קסוד טנג עם ההסדו סאולי נציע בפעם הבאה. כי ייתכן טדבר זה יצמצם במידה רבה את סטח המריבה. אם אדם קיבל, לסלם, הרטאה להקים קיוסק על סגרט ססוג זה, זכויותיו של אותו אדם - יהיה הפירוס של טעיף 5 אשר יהיה - לא יעברו אוטומטית עם הרכוס לרשות המקומית. התחייבויותיו של הסחזיק נכס לא יעברו אל הרשות המקומית המקבלת את הנכס. בעל הקיוסק יהיה חייב אפוא לפרק את הקיוסק, ובמקרה זה צריך לפצות אותו.

אינני יכול לתת כרגע פתרון סופי לרוב הבעיות שנבעו בבעיה זו, עד שנגיש את ההצעות הסופיות כפי שהובטח ע"י סר הפנים.

הדולט: גם לגבי סעיף 4 תוגס ע"י המססלה הצעה סחוקנת.

סעיף 5
=====

היור י. ריפתין: (קורא את הסעיף).

ל. סופסו: לפי סעיף זה יוצא סמיד עם הוצאת הצו יכולה הרשות המקומית לרסום את הרכוס בטאבו על ססה, וזה אינו נראה לי. הייתי מסכים להגבלת התאריך של הגסת ערעור לביהט"ס, בסעיף 7. אבל תוף תקופת הערעור אי-אפשר יהיה להעביר בטאבו את הרכוס על סם העיריה. אם אין סגיסים ערעור - ייכנס הצו לתקפו בתום התקופה סתיקבע להגסת הערעור. אם יוגס ערעור - אי-אפשר יהיה להעביר את הרכוס בטאבו עד לסיום הדיון המספטי. בינתיים אפשר יהיה כטובן לרסום בטאבו סצו כזה הוצא ונדון עתה בביהט"ס, לסם הנסחת צד סליסי.

ד. בר-רב-האי:
 אינני מקבל בענין זה את דעתו של ח"כ טרומן.
 כטס הריסום בטאבו נעשה בתוקף הוצאת הצו -
 כן אפשר יהיה גם לבטל את הריסום אם יינתן פס"ד כזה ע"י ביהמ"ס. בינתיים
 לא ייגרם נזק לאף אחד מן הצדדים; בפרט כסאין כאן אגרות הריסום.

י. טרומן:
 אבל בינתיים תוכל הרשות המקומית לסכור
 את הרכוס שנרסם על סטה.

ד. בר-רב-האי:
 היא תיקח על עצמה את הסיכון של תשלום
 פיצויים במקרה של ביטול הצו. עכ"פ, אני
 אינני רואה בכך סיכון רב.

ט. טרומן:
 סתי מתחיל בכלל צו הקניה להיות מופעל?

ד. בר-רב-האי:
 ביום פרסומו.

ט. טרומן:
 מה יהיה בתקופת הביניים כטיס ערעור,
 מתחילת תקפו של צו ההקנייה ועד לסתן
 פסה"ד הסופי?

סר גלס:
 אמרנו במפורסם צו ההקנייה יירסם על סט
 הרשות המקומית לא רק בספרי המחוז אלא
 בכל פנקס המתקבל ע"י חיקוק, כמו הריסום מניות וכדומה. אם כי ברור שב-50
 הכוונה היא לריסום בטאבו. דבר זה הולך בעקבות הפרוצידורה הנהוגה בפקודת
 הקרקעות רכיסה לצרכי ציבור. עצם הריסום בטאבו אינו קסור בתשלום
 הפיצויים. לא ראינו לנכון להגביל כאן את הסועד בו יוכלו האנשים לערער
 בפני ביהמ"ס. הקרקעות בארצנו נמצאות במקרים רבים בידי אנשים שאינם
 בארץ, או בידי אנשים בלתי ידועים. גם לפי פקודת הקרקעות רכיסה לצרכי
 ציבור אין התייחסות טיוחדת אלא אם כן הרשות המקומית הספקיעה היא שהביאה
 לפני ביהמ"ס את ענין הפיצויים. בכל מקרה אחר אפשר להגיש את תביעת
 הפיצויים תוך תקופת ההתייחסות הרגילה.

אם ר' לסמירת הזכויות של הנפגע - לזה עונה
 סעיף 8 האומר כי ביהמ"ס יכול לתת כל סעד-ביניים או סעד מסללים כדי להבטיח
 את זכויות האנשים. אם המערער מזדרז אפוא בהגסת הערעור - אין ספק שביהמ"ס
 יצווה לרסום הערה מתאימה בטאבו. אם הערעור לא יוגס והעיריה סיהרה להעביר
 את הרכוס על סטה וכעבור זמן יוגס ערעור ויבוטל הצו - תסלם הרשות המקומית
 פיצויים. בוודאי יש אפשרות כבר לפי החוק לסייג את הרשות המקומית. אם
 אפשר לראות טראס מחלוקת - ייטיב הסר אם יתבע שהרכוס לא יועבר לידיים
 אחרות תוך שנים אחדות אלא באיסורו. לא נראה לנו להסתרות את הריסום עד
 לבירור התביעה המספטית, דבר העלול לסכל את מבטת החוק שהיא להעביר
 במהירות האפשרית את הרכוס הציבורי לידי הרשויות המקומיות.

סר אברזני:
 אם החוק הזה מספיך את הסר לתת צו הקניה -
 פירוש הדבר שהחוק נותן אפשרות של סיקול
 דעת לסר לגבי עצם הקניית הרכוס. ואם כך - צריך להמסין ולוטר סלסר
 הפנים יש סיקול דעת אם צריך להעביר את הרכוס סיד על סם הרשות המקומית.
 כי גם ההעברה דורסת איסור טאת הסר.

הינ'ר י. ריפתין:
 גם אני חושב שלא צריך להעביר את הרכוס
 דה-פקטו לידי העיריה לפני הערעור. ח"כ
 טרומן הציע להתחיל את הפרוצידורה סעיקרה בהליך המספטי, שהרשות המקומית
 תופיע כתובעת את הרכוס בביהמ"ס. אמרנו; לא; הצעד הראסון צריך להיות
 אדמיניסטרטיבי, אך ניתנות אח"כ כל הערבויות המספטיות של ערעור וכו'.
 אם כך - צריך לסמור על הערבויות הללו.

י. טרומן:
 יש בעיה נוספת. אם הסר מוטר סצריך לסלם
 פיצויים - לא נאמר כאן שהרשות המקומית -
 חייבת לקבל את תנאי הפיצויים סנקעו. בינתיים היא תרסום את הרכוס על
 סטה, ולגבי התנאי של ההעברה - הפיצויים - תאמר: נלך לביהמ"ס. אם יש
 תנאים סעל הרשות המקומית לסלא בצד ההקניה - צריכים סני הדברים ללכת יחד.
 כי כאן ההתדיינות איננה על גובה הפיצויים אלא על עצם הקניית הרכוס, מה
 שאין כן במקרה של החוק שהוזכר ע"י סר גלס וסטטנו רוצים להסיק גזירה סונה.
 והרי הצו יודעים מה פירוש התחייבות של הרשות המקומית לסלם כספים.
 ההתחייבות היא בכתב, בינתיים לוקחים את הרכוס ומבטיחים לסלם "לכסירחלב".

סר אברזי: גם את הנקודה הזאת נביא לפני הסר. אמנם כתוב שהסר יכול לקבוע את דרכי ההקניה וכו'. אבל אם המספטים ימצאו שהנוסח אינו מבטיח פיצויים מספטיביים לפני שהנכס מועבר - נמצא לכך תיקון.

לדבריו של היו"ר - התהליך המספטי הוא בדרך-כלל ארוך. יש ענינים של יורשים ועניני בונה-פידה וכו'. כל הפקעה היא ענין שבאונס ואיננה קניה נורמלית. הבעיה מתעוררת לגבי נכסים הנמצאים בידים פרטיות והדרושים כבר כיום לרשויות המקומיות - בעיקר מפעלי מים. אם הסר שוכנע אפוא שמפעל מים מסויים ייס להעמידו כיום לרשות הציבור - הרי לדחות את עצם הסימוס בנכס הזה עד שכל הערעורים יתבררו פירושו להוציא את התוכן מן החוק הזה. יש להבטיח לצד שליטי את זכויותיו; יש להבטיח את תשלום הפיצויים. אבל לדחות את הסימוס בנכס עד לאחר שיתבררו הענינים - זאת לא צריך.

פ. פרלסטיין: צריך לכתוב בסעיף זה שגם מי שיש לו טובת-הנאה מהרכוש יוכל לפנות בבקשה לפיצויים,

ולא רק בעל הרכוש.

אם ביהמ"ס רסאי לבטל צו הקניה - לא ייתכן שקודם-כל יקבעו עובדה מוגמרת, שהרכוש הועבר על סם העיריה, ואח"כ יוכל ביהמ"ס לצוות על ביטול הריסום או סצריך יהיה ללכת טוב לביהמ"ס כדי לדרוש פיצויים. אסר לטענה של קבוצה בזמן הביניים - אפשר לרסום בטאבו וזהרה טעל הרכוש המסויים הוצא צו הקניה.

סר גלס: טתי בכל זאת אפשר יהיה להעביר את הרכוש על סם העירייה?

לאחר גסר המספט.

זה יכול להיות לאחר תקופת ההתייטנות.

פ. פרלסטיין: המדובר הרי על הצד הפורמלי של הריסום ולא על עצם הגשת הסירות. הסירות ניתן גם הלאה כפי שניתן עד כה. הריסום הפורמלי יכול להיעשות עם סתן פט-הדין.

ד. בר-רב-האי: אני רואה את ההכרח בביצוע צו ההקניה סיד, לטובת הציבור. המדובר איננו על רצון סצד העיריה להסתלט על רכוש לא לה באופן סרירותי. יש בתי-ספר הרטומים על סם אגודות-הורים, העוסות קסיים גדולים לעיריה בארגון. טערכת החינוך בעיר. יש צורך במקרה כזה בביצוע צו הקניה מידי. כאן יש כסה מפטריות: אם הנפגע נמצא בארץ - יפנה לביהמ"ס ויבקש צו-ביניים. בתי-המספט בדרך-כלל ליברליים טאד כסתן צו-ביניים. במקרה כזה מן ביהמ"ס צו ביניים שלא לרסום את בתי-הספר על סם העיריה, אבל לא להפריע לעיריה להסתס בהם בינתיים. דרך סביה - כטבעל הדכוס אינו נמצא בארץ. ויס אצלנו דוגטאות של הופעת יורטים לאחר עסרות סנים, והם תובעים סגרטים סכבר סזמן הוקטו עליהם בניניים. ססום כך יש אפשרות למי שרואה עצמו נפגע לפנות לביהמ"ס.

אסר לבפגע: "נפגע" איננו רק בעל הרכוש. כל מי שסקבל סים מספעל-המים יכול לראות עצמו "נפגע". למסל: במקרה סתוך כדי הדיונים והערעורים סזנ"ח בעל הספעל את אספקת הסירותים.

י. גרינברג: תוך כדי הדיון אנו סלחיבים יותר ויותר את סטגדת החוק הזה. למסל: תתכן ספריה ציבורית הטייכת לאחת המפלגות. הספריה הופקעה שלא כדין, הספריים הועברו לסקוט אחר והסקוט נהפך לטועדון. כעבור סנה או סנתיים יקבע ביהמ"ס שהדבר נעסה ללא הצדקה. כיצד יוחזר במקרה כזה המצב לקדמותו? ומצבים דומים יכולים להווצר לט רק לגבי ספריות, גם לגבי בתי-חולים וכדומה. צריך אפוא לחכות בהעברת הרכוש המספטי עד לסתן פסה"ד הסופי.

י. גרינברג:

אשר לפיצויים - לא נאמר פה שביהמ"ש יכול להתערב בענין הפיצויים. דעתי היא אפוא צריך לסגור מיסודו את כל החוק הזה. אם סותר לסר או לרשות מקומית להפקיע רכוש או לא - זה אינו ענין לחוק הזה. החוק הזה צריך לדבר על מטרתו-הוא בלבד, כפי שהוסברה בראשית הדיונים.

א. חורט:

צריך להבדיל כאן בין שני דברים: אם הדיונים הם רק על גובה הפיצויים - יכול הצד להיכנס בינתיים לתוקף. כאן צריכה להיות הוראה המחייבת את הסועצה לשלם בינתיים פיצויים כלשהם, ועל הפרט יתנהלו דיונים. הבעיה שתעוררת כשיש ערעור לא על גובה הפיצויים אלא על עצם ההפקעה. ואני פונה אפוא ליועצים המספטיים שימצאו ביטוי לאבחנה זו בחוק. במקרה השני צריך להסתייג את ביצוע ההקניה עד לאחר מתן פסה"ד.

ד. בר-רב-האי:

אם כך - יוגס בכל מקרה ערעור לגבי עצם ההקניה.

י. שופמן:

אם אני מביא בחשבון את ענין ההתייחסות, אני מציע שנבחין בין שני ערעורים: ערעור תוך תקופה טוגבלת, המעכב את הריסום, וערעור לפי הדרכים הרגילות של זמני ההתייחסות. ע"כ נפתור את הבעיה. הגשת הערעור המקנה את הזכות לעכב את ההוצאה-לפועל של הצד תהיה תוך תקופה טוגבלת.

הי"ר י. ריפתין:

הערעור יכול להיות מוגש תוך תקופה מסויימת, אבל אם ביהמ"ש ידון בכך ללא הגבלת זמן - נמצאנו מחטיאים את האספקט הנדרש.

ד. בר-רב-האי:

יכול מישהו להגיש ערעור תוך התקופה הנדרשת, והערעור יירחה. כעבור חמש שנים יבוא מישהו אחר ויטען: לראשון לא חיתה בכלל זכות לערער. צריך לסגור פתרון גם לכך.

מר בלס:

נביא גם את הענין... הזה לפני סר הפנים.

המצב הנורמלי במקרים כאלה יהיה שהרשות המקומית תטפח להסתמס בנכסים אלה לאותן המטרות שלהן הסתמסו בהם קודם לכן, ולא תסתמס בנכס דוקא לעסקות מסחריות. המצב הבלתי-נורמלי יהיה שהרשות המקומית תטור ותעביר את הרכוש.

אם כך - אפשר לרסום את ההקניה מיד, אבל תוך תקופת ההתייחסות תהיה העברה לצד שליטי טעונה איסור של ביהמ"ש. במקרה כזה צריך יהיה ביהמ"ש לצוות על הודעה פומבית עם קביעת תקופה מסויימת שבה אפשר יהיה להגיש התנגדות להעברה לצד שליטי. אמנם זה אינו מכסה מקרה של תובע היכול להופיע בעוד 25 שנה מחו"ל ולתבוע את הרכוש, אבל זה יכול לענות על המקרים הנורמליים, מבלי להכביד הכבדה יתרה וגם לתת ערבות במידה מספקת לאותם אנשים העלולים להיפגע אם ינתן איסור העברה על-ידי ביהמ"ש.

מר אברזי:

אני חושש רק למקרים שמעבירים ספעל מסויים המסתמס את הציבור כדי שיטפח לסטט את צרכי הציבור, ואח"כ מתברר שמפעל זה צריך להסתלב בתוך ספעל יותר גדול של האזור כולו, והמפעל הבודד מסנה ע"כ את צורתו ואת זהותו ושלטתו.

הי"ר י. ריפתין:

בסובע הבא נקבל אפוא את ההצעות הסתוקנות בסעיפים השונים, כולל סעיף 5. נחזור לדון בהם לאחר קבלת הניסוח הסופי.